

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Eneste behandling af forslag til beslutning af folketinget (af Aksel Larsen m. fl.).

(Forslaget til beslutning findes i tillæg A. sp. 4467).

Sagen sættes til forhandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Aksel Larsen): Siden 1946 har der uden resultat været forhandlet i De Forenede Nationer om spørgsmålet atomvåbenstruslen mod menneskeheden og om at nå til international afspænding samt om begrænsning af rustningerne og dermed af krigsfaren. Forhandlingerne har endnu ikke givet resultat, men udviklingen af masseødelæggelsesvåben er gået videre og har sat sin hidtil afskyeligste blomst i Amerikas Forenede Staters regerings beslutning om at igangsætte arbejdet med fremstilling af en såkaldt brintbombe, om hvilken dens ophavsmænd blandt de amerikanske videnskabsmænd har erklæret, at de ikke er klar over, om den ved en eventuel anvendelse vil være i stand til at dræbe mindst 10 millioner mennesker eller muligvis udslætte alt liv på jorden.

Vort parti anser det for påkrævet, at der tages et initiativ til at afværge denne frygtelige fare for menneskeheden og til at mindske udsigterne for krig. Vi mener, at Danmark er i stand til at tage et sådant initiativ ved såvel i De Forenede Nationer som overfor stormagterne at fremkomme med en henstilling om, at disse træder i forhandling for at nå til enighed om forbud mod anvendelse af atomvåben og lignende masseødelæggelsesvåben, om nedsættelse af rustningerne, om kontrol med disse beslutningers udførelse m. v. Forslaget er forelagt for det høje ting og er derigennem de ærede medlemmer bekendt. Vi opfordrer det høje folketing til at vedtage dette forslag til beslutning.

Udenrigsministeren (Gustav Rasmussen): Det af de ærede medlemmer Aksel Larsen, Ragnhild Andersen, Mogens Fog, Alfred Jensen, Alvilda Larsen, Lynnerup Nielsen, Martin Nielsen, Inger Merete Nordentoft og Petra Petersen fremsatte forslag til beslutning af folketinget om, som det hedder i „Land og Folk“, en „freds-

aktion“ indeholder egentlig kun smukke og rigtige tanker. De punkter, som de ærede medlemmer vil henstille til stormagterne at forhandle sig til rette om, vedrører efter bogstaven problemer, som må ligge enhver på sinde, og der er næppe nogen tvivl om, at også alle i denne sal kan være enige i, at det var ønskeligt, dersom stormagterne kunne nå frem til en løsning af disse problemer, der synes at danne forudsætningen for en virkelig fred her i verden.

Næppe heller nogen kan være i tvivl om, at alle medlemmer af De Forenede Nationer i princippet vil kunne slutte sig til de 6 punkter, hvorover de ærede medlemmers forslag til beslutning er bygget op — punkter, der har stået på dagsordenen i De Forenede Nationer, lige siden denne organisation begyndte sin virksomhed, men som desværre endnu ikke har kunnet finde deres løsning.

Når disse spørgsmål imidlertid endnu ikke er løst, skyldes det ikke, at der ikke har fundet forhandling sted mellem stormagterne; ej heller har det skortet på resolutioner med det formål at nå frem til enighed om problemerne; og endelig kan det ikke — som anført i „Land og Folk“ for den 18. februar 1950 — siges, hvis jeg må citere, at

„det officielle Danmark har undladt at lægge sit lod i vægtskålen til fordel for fredens sag“.

Også Danmark har stædt i De Forenede Nationer støttet forslag og resolutioner, som er gået ud på tilvejebringelsen af international kontrol med atomenergien, på forbud mod anvendelse af atombomben eller på iværksættelsen af en almindelig nedrustning.

Da det fremsatte forslag til beslutning imidlertid synes at bygge på den urigtige forudsætning, at Danmark har udvist en dadelværdig tilbageholdenhed på disse områder, eller at Danmark dog skulle have det i sin magt ved et initiativ som det af forslagsstillerne skitserede at bevirke, at bestræbelserne for fredens bevarelse kom ind i et nyt spor, nødsages jeg til at give en redegørelse for De Forenede Nationers behandling af alle disse spørgsmål og for det standpunkt, som Danmark har taget herunder.

Først nogle ord om bestræbelserne for at nå frem til en international aftale om kontrol med atomenergien og forbud mod anvendelse af atombomber — et problem, som har bekymret hele den civiliserede verden måske mere end noget andet, lige siden man første gang gjorde sig klart, hvilken frygtelig katastrofe en ukontrolleret